

FISKERIDIREKTORATET
BIBLIOTEKET

14 NOV. 1995

ÅRSMELDING

FOR

1994

FRA

FISKERIRETTLEDEREN

I

VIKNA, NÆRØY OG LEKA

FORORD

Årsmeldingen er basert på opplysninger fra næringen selv. Noen data er innhentet fra ferdig utarbeidet materiale og noe har vi innhentet selv ved å kontakte næringsutøverne i Vikna, Nærøy og Leka.

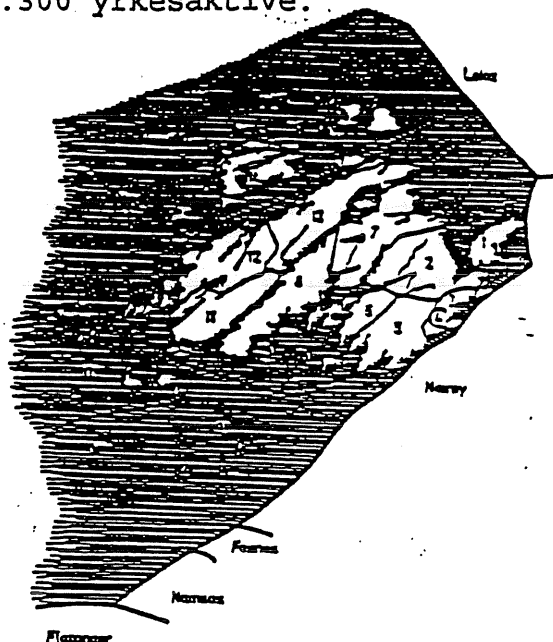
Oppdrettskonsulent Tore Wiik har stått for utarbeidelsen av kapittel 5 om akvakultur. Arris Todal har stått for utarbeidelse av fartøystatistikkene.

VIKNA KOMMUNE:

Vikna kommune er en kystkommune med et total areal 317,3 km².

Kommunen består av 4.586 øyer av varierende størrelse og en total kystlinje på 1.260 km.

Pr. 31.12.94 var det 3.764 innbyggere i kommunen. Av disse var det vel 1.300 yrkesaktive.



NÆRØY KOMMUNE:

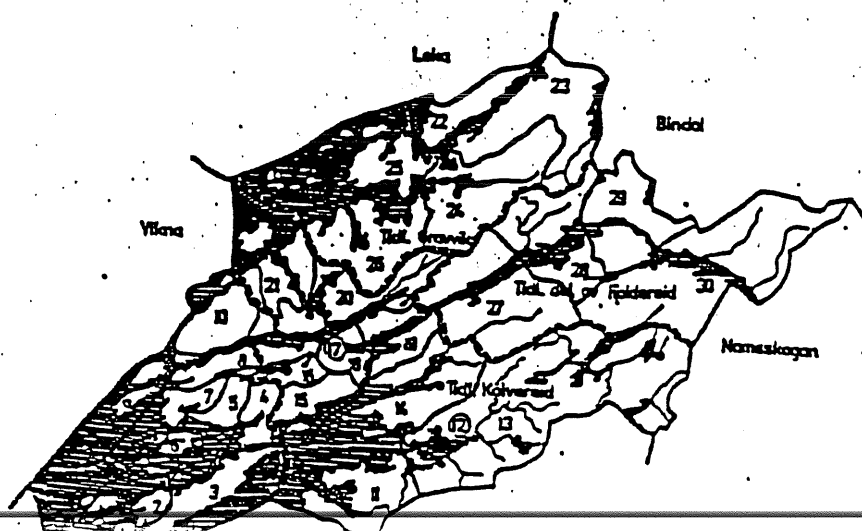
Nærøy kommune er den største i utstrekning av de tre kommunene

som utgjør tjenestedistriktet. Det totale areal i kommunen er 1.072,3 km².

Arealet omfatter både øyer og fastland.

Kommunen har en kystlinje på 434 km, hvorav 368 km kystlinje på øyene. Det er 1.146 øyer i kommunen.

Pr. 31.12.94 var det 5.469 innbyggere i kommunen. Av disse var det ca. 2.400 yrkesaktive.



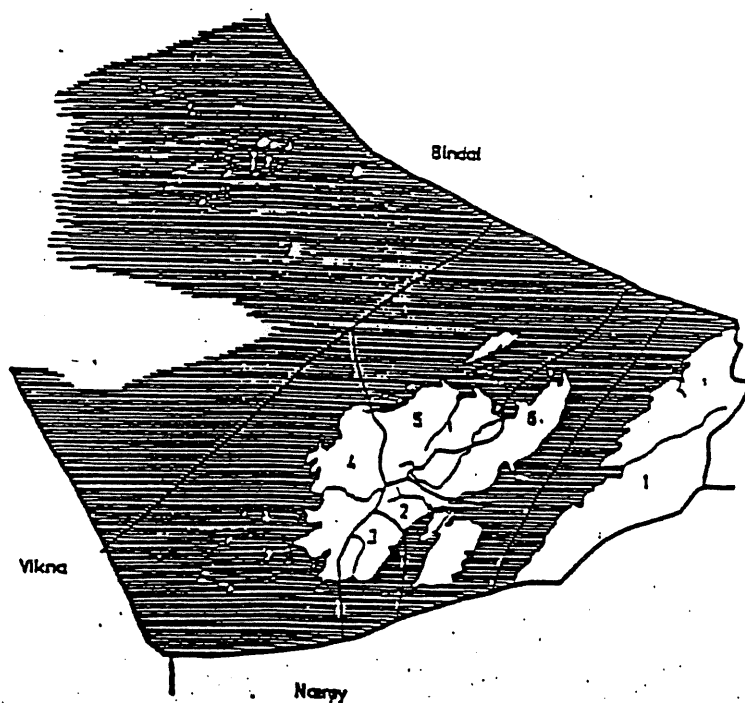
LEKA KOMMUNE:

Leka kommune er den minste av de tre kommunene i tjenstedistriktet. Kommunen har et samlet areal på 107,4 km².

Arealet omfatter både øyer og fastland.

Kommunen har en kystlinje på 226 km. Det er 426 øyer i kommunen.

Pr. 31.12.94 var det 803 innbyggere i kommunen. Av disse er det om lag 390 yrkesaktive.



Innhold:

<u>Kapittel:</u>	<u>Side:</u>
1. Rettledningstjenesten - virksomhet og funksjon.	4
2. Sysselsetting i fiskerinæringen.	11
3. Fiskeflåten og fiskeriene.	16
4. Foredlingsleddet.	18
5. Fiskeoppdrett/akvakultur.	22
6. Låne- og finansieringskilder.	27
7. Havneutbygging.	29
8. Sammendrag.	30

1. RETTLEDNINGSTJENESTEN - VIRKSOMHET OG FUNKSJON.

1.1 Fiskerirettlederkontoret.

Fiskerirettlederkontoret ligger i Rørvik, som er administrasjonssenteret i Vikna kommune. Kontoret ble opprettet i 1973 i Rørvik. Men allerede i 1969 ble det opprettet kontor for Fiskerirådgiveren i Flatanger, Leka, Nærøy og Vikna. Stillingen som fiskerirådgiver ble finansiert av Nord-Trøndelag fylke og de fire nevnte kommunene. Administrativt var stillingen underlagt Fiskerikonsulenten for Trøndelag som hadde kontor i Trondheim.

I 1973 ble den statlige rettledningstjenesten etablert og stillingen fikk benevnelsen fiskerirettleder.

I 1973 ble det ansatt kontorassistent i halv stilling. Denne stillingen ble omgjort til heltidsstilling i 1977.

I 1981 ble rettledningstjenesten i sin helhet statsfinansiert.

I 1983 ble det opprettet ny stilling som oppdrettskonsulent for Nord-Trøndelag. Den første tiden var stillingen lokalisert til Fiskerisjefens kontor i Trondheim, men i 1984 ble oppdrettskonsulenten plassert i Rørvik og fikk tildelt kontor plass ved Fiskerirettlederens kontor. Administrativt er denne stillingen underlagt Fiskerisjefen i Trøndelag.

Fiskerirettlederen er ansvarlig leder av fiskerirettlederkontoret i Rørvik.

Kontoret ble flyttet inn i nyere og bedre kontorlokaler i "Hansvik-brygga" den 1. april 1993. Så langt fungerer de nye kontorlokalene utmerket.

Av maskinelt utstyr ved kontoret kan en nevne: 3 PC-maskiner - to av disse var nye i 1993. To av skriverne var også nyanskaffet i 1993. To elektriske

var også nyanskaffet i 1993. To elektriske skrivemaskiner, tre regnemaskiner (kalkulatorer) og en kopieringsmaskin.

Det ble anskaffet ny kopieringsmaskin på leiebasis medio mars 1993.

Møblering ved kontoret er for tre ansatte og møterom for 6 personer.

1.2 Personalet.

Ved kontoret er det fiskerirettleder og kontorfullmektig, samt oppdrettskonsulent.

Kontorfullmektig har vært ansatt ved kontoret siden 1973.

Fiskerirettlederen har vært ansatt siden 1975.

Oppdrettskonsulenten ble stasjonert i Rørvik den 1. juli 1984.

Det ble skifte i denne stillingen 1.1.86.

1.3 Korrespondanse.

I 1994 var det journalført 911 utgående brev og 719 inngående. I tillegg kommer diverse rundskriv og informasjon som ikke journalføres.

1.4 Møtevirksomhet/viktige prosjekter.

- Styringsgruppemøte - Abelvær.
- Fiskerikonferanse i Steinkjer 1.2. til 3.2.
- Seminar om havovervåkning - Bjørgan 23.3.
- Kurs i Bergen - 10.4. til 13.4.
- Møte vedr. Rørvikkonferansen på Steinkjer 4.5.
- Etablererservice - møte på Snåsa den 9.6.
- Møte vedr. strukturplan for fiskeindustri - Jektvolden 28.6-29.6.
- Nor Fishing 11.8. til 13.8.
- Etablererservice på Steinkjer den 25.8.
- Etablererservice på Steinkjer den 4.10.
- Etablererservice på Jektvolden den 28.-29.11.

1.5 Deltakelse i utvalg, nemnder og råd.

- Deltakelse i Samarbeidsprosjekt for utarbeidelse av Struktur og Strategiplan for Fiskeindustrien i Nord-Trøndelag.

- Fiskerikonferanse i Rørvik.

1.6 Tjenestereiser utenfor tjenstedistriktet - regionen.

Fiskeridirektoratet i Bergen 10.4-13.4.

Steinkjer 1.2.-3.2., 4.5., 25.8, 4.10.

Bjørgan 23.3.

Jektvolden 28.-29.6.

Trondheim 11.8.-13.8.

1.7 Fiskerinemndene.

1.7 a) Fiskerinemnda i Vikna:

Nils Martin Williksen, 7900 Rørvik - leder

Kåre Tjønnsø, 7924 Austafjord - nestleder

Nella Thorsen, 7900 Rørvik - medlem

Bernt Ulsund, 7900 Rørvik - medlem

Paul Johansen, 7924 Austafjord - medlem

Vararepresentanter:

Jan Helge Williksen, 7900 Rørvik

Are Brekk, 7900 Rørvik

Terje Larsen, 7900 Rørvik

Elsa Brasø, 7900 Rørvik

Harald Nygård, 7900 Rørvik

Gulla Settnøy, 7924 Austafjord

1.7 b) Fiskerinemnda i Nærøy og Leka:

Hilmar Blikø, leder, 7980 Måneset

Arne Bakken, nestleder, 7990 Naustbukta

Helge Hopen, 7970 Kolvereid

Gunnar Dille, 7950 Abelvær

Tormod Urdshals, 7970 Kolvereid

Steinar Pedersen, 7993 Gutvik

Willy Hansen, 7994 Leka

Varamedlemmer:

Gunnar Løvmo, 7953 Strand i Namdal
Jarle Tømmervik, 7970 Kolvereid
Arild Gylseth, 7900 Rørvik
Brynjar Breivik, 7980 Måneset
Tormod Haugan, 7950 Abelvær
Ståle Haug, 7994 Leka
Ronald Pettersen, 7994 Leka

1.7.1 Fiskarbankens takstnemnder:

1.7.1 a) Fiskarbankens takstnemnd i Vikna

Nils Martin Williksen, leder, 7900 Rørvik
Jarlstein Hatland, 7900 Rørvik
Paul Johansen, 7924 Austafjord

Varamedlemmer:

Steiner Kvalø, 7900 Rørvik
Sigmund Myhre, 7900 Rørvik
Øyvind Ofstad, 7900 Rørvik

1.7.1 b) Fiskarbankens takstnemnd i Nærøy:

Hilmar Blikø, leder, 7980 Måneset
Herman Holthe, 7980 Måneset
Arne Bakken, 7990 Naustbukta

Varamedlemmer:

Inger Breivik, 7980 Måneset
Gunnar Løvmo, 7953 Strand i Namdal
Björg Bakke, 7940 Ottersøy

1.7.1 c) Fiskarbankens takstnemnd i Leka

Steinar Pedersen, 7993 Gutvik
Lillian Sørli, 7994 Leka
Jostein Reppen, 7994 Leka

Varamedlemmer:

Sverre Bakken, 7993 Gutvik
Gunnlaug Johansen, 794 Leka
Ronald Pettersen, 7994 Leka

Takstnemndene skal foreta takst av fiskebåter som belånes i Statens Fiskarbank, etter begjæring fra båteierne. Det samme gjelder m.t.p. ferdigattester ved motorskifte, anskaffelse av utstyr, m.m.

1.8 Møtevirksomheten i fiskerinemndene:

I 1994 ble det holdt færre møter i fiskerinemndene enn tidligere.

Dette av budsjettmessige årsaker.

1.8 a) Møtevirksomheten i Vikna fiskerinemnd.

I 1994 ble det i Vikna fiskerinemnd holdt 7 møter med en samlet møtetid på 15,5 timer, hvor det ble behandlet 16 saker på møtene.

1.8 b) Møtevirksomheten i Nærøy og Leka fiskerinemnd.

I 1994 ble det i Nærøy og Leka fiskerinemnd holdt 4 møter med en samlet møtetid på 12 timer, hvor det ble behandlet 16 saker på møtene. I tillegg behandler formannen en rekke saker utenom møtene i samråd med de øvrige nemndsmedlemmene.

1.9 Viktige fiskerinemndssaker.

1.9 a) Vikna fiskerinemnd.

- * Søknader til Statens Fiskarbank - finansiering av fiskebåt.
- * Avdragsutsettelse.
- * Søknader om etablering av oppdrettsanlegg på byttelokaliteter.
- * Garantilottkrav.
- * Søknad om konsesjon for økning av konsesjonskapasiteten på konsesjonspliktig fiskebåt.
- * Søknader om tildeling av laksvall i Sør-Gjeslingan m.fl.

- * Garantilottkrav.
- * Søknad om konsesjon for økning av konsesjonskapasiteten på konsesjonspliktig fiskebåt.
- * Søknader om tildeling av laksvall i Sør-Gjeslingan m.fl.

- * Søknader om konsesjoner for konsesjonsbetinget fiske.
- * Utfylling av bruksareal for mek. verksted.
- * Henvendelser i forb. varmeldingstjenesten.
- * Henvendelse til Sjøkartverket om nye sjøkart for regionen.
- * Havneprioritering.
- * Manglende merking av skipsleder.
- * Søknader om utslippstillatels av rejeaktvatn.
- * Lover og forskrifter.
- * Fiskermanntallet 1995
- * Klager på fiskermanntallet.
- * Krav om bygging av bølgedemper/molo.
- * Verneplan for sjøfugl i Nord-Trøndelag - lokaliteter i Vikna kommune.
- * Arberidsmiljøinvesteringer på fiskebåt.
- * Uttalelse til reguleringsforskriftene for torsk.

1.9 b) Nærøy og Leka fiskerinemnd.

- * Søknader til Statens Fiskarbank - finansiering av fiskebåt.
- * Avdragsutsettelse.
- * Reguleringsplan i forb. med havnebutbygging i Abelvær - uttalelse.
- * Klage fra søkere på vedtak om byttelokaliteter.
- * Krav om garantilott.
- * Søknad om tilknytning til Fellesfondet for mottaksstasjoner.
- * Etableringer av flytebrygger - uttalelse.
- * Søknader om kloakkutslipp fra boligfelt - uttalelse.
- * Utarbeidelse av nye forskrifter for Små- og Storskøytelån - Nærøy kommune.
- * Verneplan for sjøfugl i Nord-Trøndelag - lokaliteter i Nærøy kommune.
- * Reguleringsplan for Val landbruksskole.
- * Fiskermanntallet for 1995.
- * Klager på fiskermanntallet.
- * Næringsplan for Nærøy kommune.

- * Søknad om ervervstillatelser for konsesjonspliktige fiskebåter.

1.10 Administrativ erfaring med tjenesten

Den vedtatte arealdelen i kommuneplanene har gjort konsesjonsbehandlingen i oppdrettssaker enklere og mindre arbeidskrevende. Saksbehandlingen i slike saker går også raskere enn tidligere. Imidlertid synes det som om det er behov for ny gjennomgang av kystsoneplanene. Dette må skje så snart som overhodet mulig, for det viser seg at det har skjedd forholdsvis store forandringer fra slutten av åttiårene, da arealplanene for sjødelen i kommuneplanene ble utarbeidet. Fortsatt hender det at det kommer inn søknader som ikke er i samsvar med arealbruken i kommuneplanen. Slike søknader er vanskelig å behandle og utfallet blir ofte ikke slik søkerne ønsker.

I Nærøy og Leka holdes fiskerinemndsmøtene fortrinnsvis på kveldstid for at medlemmene skal kunne drive fiske og ikke gå glipp av driftstid.

2 SYSSELSETTING I FISKERINÆRINGEN.

2.1 a) Fiskermanntallet i Vikna.

År	Blad	Fiskere fordelt etter aldersgrupper							Total	Gj. sn
		15-19	20-29	30-39	40-49	50-60	60-69	70+		
1993	Bl. A	0	2	2	4	2	13	25	48	64
	Bl. B	10	77	38	36	36	22	0	219	37
1994	Bl. A	1	3	1	4	4	11	24	48	64
	Bl. B	8	76	35	35	32	21	2	209	37

2.1 b) Fiskermanntallet i Nærøy.

År	Blad	Fiskere fordelt etter aldersgrupper							Total	Gj. sn
		15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+		
1993	Bl. A	0	5	0	3	7	18	22	55	63
	Bl. B	5	31	7	16	15	11	0	87	38
1994	Bl. A	0	5	0	3	7	18	22	55	63
	Bl. B	5	31	7	14	15	11	0	83	38

2.1 c) Fiskermanntallet i Leka.

År	Blad	Fiskere fordelt etter aldersgrupper							Total	Gj. sn
		15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+		
1993	Bl. A	0	1	0	0	1	1	5	8	63
	Bl. B	2	7	2	3	7	2	0	23	39
1994	Bl. A	0	1	0	0	1	4	4	10	63
	Bl. B	0	12	2	2	7	3	0	26	39

I Vikna kommune har det vært en nedgang i antall manntallsførte på 10 personer på blad B mens antall registrerte på blad A er uforandret. Dette kan skyldes at flere personer er strøket av blad B for manglende innbetaling av premie til pensjonstrygden for fiskere. Etter regelverket skal de som ikke betaler slik premie, strykes av manntallets blad B.

I Nærøy kommune har det vært en nedgang i antall manntallsførte fiskere på blad B med 2 personer. Antall fiskere på blad A er uforandret i forhold til 1993.

I Leka kommune er antall manntallsførte økt med 3 personer på blad B, sammenlignet med 1993 og 2 personer på blad A. Gjennomsnittsalderen på manntallsførte på blad B ligger fortsatt på 39 år.

2.2 Sysselsatte i foredlingsleddet i Vikna, Nærøy og Leka - 1994.

Tabell 2.2 viser sysselsettingen i mottaks- og foredlingsbedriftene i Vikna, Nærøy og Leka.

Tabell 2.2

Heltidsansatte			Deltidsansatte			
Kommune:	Kv	M	Årsverk	Kv	M	Årsverk
Vikna:	21	71	92	11	8	5
Nærøy:	6	15	21	23	20	21
Leka:	0	0	0	1	0	0,25
Totalt	27	86	113	35	28	26,25

Kilde: Kontakt med hver bedrift i regionen.

Merknader til tabellen:

I Vikna kommune har det vært en nedgang i antall sysselsatte i foredlingsleddet på 10 personer fra foregående år: en nedgang på 11 kvinnearbeidsplasser og en økning på 1 mann.

I Nærøy kommune har antall heltidsarbeidsplasser gått ned med en person, mens antall deltidsarbeidsplasser har hatt kraftig økning. Fremdeles merkes det naturlig nok at hermetikkproduksjonen i Abelvær ble nedlagt.

I Leka kommune går driften av mottaksstasjonen i Gutvik fortsatt meget bra. Anlegget er utvidet i areal og standarden er blitt bedre. I 1994 holdt andelseierne på med innredning av velferdslokaler i 2. etasje på mottaksstasjonen.

2.3 Sysselsatte i skipsbyggerier og mekaniske verksteder.

I Vikna var det 3 mekaniske verksteder som yter service til fiskeflåten, tilvirkingsanleggene og oppdrettsanleggene:

Båt og motorservice A/S, Austafjord
Lyngsnesslipen A/S, Austafjord
Skauge & Sønner AS, Rørvik

I Nærøy er følgende bedrifter beskjeftiget med å yte service til fiskeflåten:

Døvik's Trebåtbyggeri, 7950 Abelvær
Sverre Henriksen Båtbyggeri A/S, Måneset
Kåre Holthe & Sønner A/S, båtbyggeri, Måneset
Solnes Båt AS, Ottersøy
Nærøy Slip og Mek. Verksted A/S, Abelvær
Moen Slip & Mekanisk Verksted, Kolvereid

I Leka er det en bedrift som driver bygging av foringsbåter for oppdrettsnæringen og fiskefartøyer:

Bjørkenes Slip og Mek. Verksted, Gutvik

Tabell 2.3 Sysselsatte i skips - verkstedindustrien.

Heltidsansatte				Deltidsansatte		
Kommune	Kvinner	Menn	Årsverk	Kvinner	Menn	Årsverk
Vikna	0	10	10	2	0	1
Nærøy	1	79	80	5	1	2,5
Leka	0	4	4	0	0	0
Totalt	1	93	94	7	1	3,5

Kilde: Kontakt med hver bedrift i regionen.

2.4 Sysselsatte i redskapsindustrien

I regionen finnes det en redskapsprodusent - Refa Rørvik A/S. Fabrikken produserer redskaper for fiskeri- og akvakulturnæringen.

Bedriften har marked som strekker seg fra Helgeland til Sør-Trøndelag.

Tabell 2.4 Sysselsatte i redskapsindustrien.

Heltidsansatte			Deltidsansatte	
	Antall	Årsverk	Antall	Årsverk
Kvinner	5	5	1	0,5
Menn	13	13	1	0,5
Totalt	18	18	2	1,0

Kilde: Kontakt med bedriftene i regionen.

Antall heltidsansatte i redskapsindustrien har holdt seg uforandret fra året før, mens antallet deltidsansatte har økt med en person.

2.5 Sysselsetting innen oppdrettsnæringen.

Oppdrettsnæringen er en ung næring her på kysten. Den har befestet sin stilling som kystnæring og sammen med fiskerinæringen forøvrig, har den stor betydning for næringsliv og bosetting på kysten.

Tabell 2.5 Sysselsettingen i oppdrettsnæringen.

Kommune	1993	1994	Timeverk 1994
Vikna	65	70	105.000
Nærøy	112	125	180.000
Leka	15	17	22.000
Sum	192	212	308.000

Kilde: Oppdrettskonsulenten i Nord-Trøndelag.

Fiskeri - og akvakultur er basisnæringer. For hver arbeidsplass i disse næringene skapes det om lag 3 til

4 lokale arbeidsplasser.

2.6 Lokale arbeidsplasser/avledet virksomhet.

Redskapsindustri og verkstedindustrien er nevnt, men det finnes en rekke andre bedrifter i regionen som er mer eller mindre avhengig av utviklingen i fiskeri- og akvakulturnæringen:

Oljeforhandlere med servicetilbud, rengjøring av tanker m.m.

Dagligvareforretninger som leverer proviant mV.

Elektroforhandlere, herunder nevnt Arne Dahl Olsen, Rørvik.

Skipshandlere, herunder Johan Kr. Holand, Rørvik.

Regnskapskontorer, herunder nevnes Brekk & Olsvik, Rørvik.

Harald Holand, Rørvik, Consis A/S, Rørvik, Harald Gåsvær, Rørvik, Ramstadlandet Regskapskontor A/S, Austafjord,

Gudmund Sandnes, Ottersøy, Rebus A/S, Kolvereid, Iversen & Iversen A/S, Kolvereid, Leka Regnskapskontor v/ Jan Sandnes, Leka.

3 FISKEFLÅTEN OG FISKERIENE.

Fiskerirettlederen i Vikna, Nærøy og Leka er Merkelovens tilsynsmann i Vikna, Nærøy og Leka. Etter gjennomgang av merkeregisteret har en kommet fram til følgende oversikt over fartøy etter størrelse og alder for de tre kommunene pr.31.12.94:

3.1 a) Merkeregisteret for Vikna.

Lengde i m	Før 1929	1930 1939	1940 1949	1950 1959	1960 1969	1970 1974	1975 1979	Etter 1979	Uopp gitt	Sum
0,0-4,9	0	0	0	0	5	2	5	5	2	19
5,0-9,9	1	3	3	17	23	21	26	61	3	158
10-14,9	4	2	1	1	5	2	3	20	0	38
15-19,9	0	0	0	1	3	1	0	3	0	8
20-29,9	0	0	0	1	2	0	1	0	0	4
Over 30	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2
Sum	5	5	5	20	38	26	35	90	5	229

Kilde: Merkeregisteret for Vikna kommune.

3.1 b) Merkeregisteret for Nærøy.

Lengde i m	Før 1929	1930 1939	1940 1949	1950 1959	1960 1969	1970 1974	1975 1979	Etter 1979	Uopp gitt	Sum
0-4,9	0	0	0	0	1	0	3	0	4	8
5-9,9	0	2	0	12	23	10	7	22	3	79
10-14,9	0	3	4	0	2	1	0	6	0	16
15-19,9	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2
20-29,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Over 30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	0	5	5	12	27	11	10	28	7	105

Kilde: Merkeregisteret for Nærøy.

3.1 c) Merkeregisteret for Leka.

Lengde i m	Før 1929	1930 1939	1940 1949	1950 1959	1960 1969	1970 1974	1975 1979	Etter 1979	Uopp gitt	Sum
0-4,9	0	0	0	0	0	0	1	1	2	4
5-9,9	0	0	0	0	7	0	3	5	2	17
10-14,9	0	1	3	0	0	2	0	3	0	9

15-19,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-29,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Over 30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	0	1	3	0	7	2	4	9	4	30

Kilde: Merkerregisteret for Leka.

Merknader til mekerregistrene:

I Vikna kommune har det vært en økning på 9 merke-
registrerte fiskebåter, mens totaltallet i Nærøy har
vært en nedgang i antall båter på 18 i løpet av året.
I Leka har det vært en nedgang på 10 merkeregistrerte
båter. For Nærøy og Leka skyldes i hovedsak nedgangen
at det fra Fiskeridirektoratets side ble satt igang en
offensiv for å få ut av registeret de farkostene som
ikke hadde levert fisk de to siste årene.

For Vikna, s vedkommende skal slik gjennomgang foretas i
1995.

3.2 Konsesjonsbildet.

Det er få konsesjonspliktige fiskebåter i regionen. I
tabell 3.2 nedenfor vises en oversikt over konse-
sjonspliktige fiskebåter regionen.

Tabell 3.2 Konsesjoner i fiskeriene.

Kommune	Reke- trål	Indust- ritrål	Vassild- trål	Lodde- trål	Nordsj- trål	Kolmul- trål	Ring- not
Vikna	1	1	5	3	1	1	1

Kilde: Oppgaver fra Fiskeridirektoratet.

Tabell 3.3 Farøykvoter for torsk fordeler seg slik
kommunevis i regionen i 1994:

Kommune	Antall fartøykvoter for torsk
Vikna	60
Nærøy	20
Leka	6
Totalt for regionen	86

Kilde: Oppgaver fra Fiskeridirektoratet.

Det var ingen endringer i det totale antallet
fartøykvoter i regionen. Antallet har økt med en i

4 FOREDLINGSLEDDET.

4.1 Mottaks- og foredlingsanlegg.

I tabell 4.1 er det vises det en oversikt over type av tilvirkingsanlegg.

Tabell 4.1 Mottaks- og foredlingsanlegg.

Kommune	Konv. anl. m/frysel	Mottaks- stasjoner	Hermetikk fabrikker	Egnesta- sjoner	Fiskemat- kjøkken
Vikna	3	3	0	2	1
Nærøy	0	1	1	0	1
Leka	0	1	0	1	0

På Vikna er det tre tilvirkingsanlegg som holder høy standard.

Anleggene har variert produksjon som gjør at de betjener fiskerne i regionen som også driver etter et variert driftsopplegg.

Av mottaksstasjonene holder anleggene i Vansøyvågen og Ramstadlandet høy standard.

Etter at mottaksanlegget i Nordøyen har vært ute av drift i en kortere periode, er det nå rustet opp for å kunne fungere som mottaksstasjon for fisk og det er planer om ytterligere oppgradering av dette anlegget, med tanke på mottak av fisk.

I Nærøy har det vært lagt ned stor innsats av eierne av Brandtzæg Canning AS og Namdal Salmon AS med tanke på videreforedling av laks og hermetikkfabrikken kan komme til heder og verdighet igjen.

Hermetikkfabrikken har vært en hjørnestensbedrift i lokalsamfunnet. Namdal Salmon har fylt «tomrommet» etter meieriet som ble nedlagt for en del år siden i Abelvær. Det synes som at Namdal Salmon og Brandtzæg Canning kan få til et samarbeid som kan skape ny, levedyktig virksomhet i Abelvær i tillegg til esisterende virksomhet.

4.2 Råstofftilgangen.

Inkludert i kvantumet i tabell 4.2, nedenfor, er det iladbrakt følgende kvanta fisk i Nærøy og Leka:

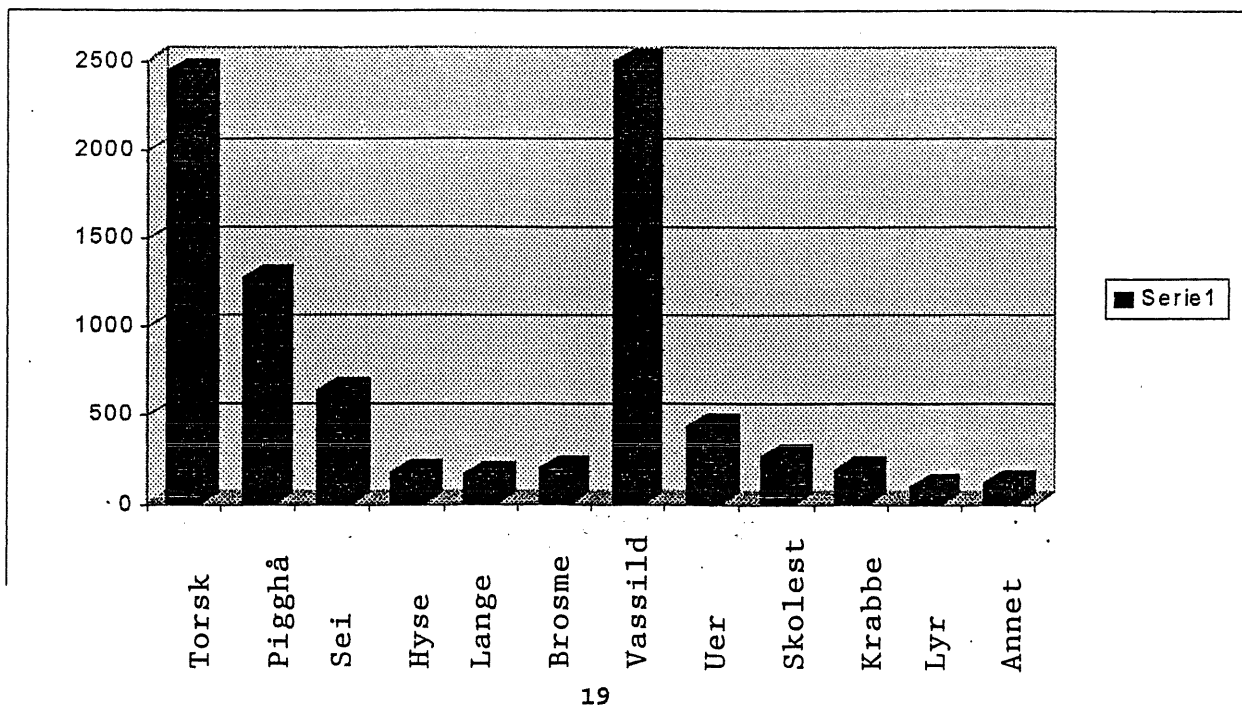
Anlegg Kvantum (kg):
 Gutvik: 87.214
 Måneset: 158.284

Kilde: Kontakt med sentralanlegget.

Tabell 4.2 Råstofftilgangen på bunnfisk i regionen.

Fiskeslag	Vekt i 1000 kg	Førstehandsverdi i 1.000 kroner
Torsk	2.433	17.180
Pigghå	1.269	6.320
Sei	642	2.360
Hyse	172	914
Lange	167	1.399
Brosme	200	1.080
Vassild	2.495	7.189
Breiflabb	13	190
Kveite	22	740
Uer	432	2.204
Skolest	266	576
Reker	17	307
Krabbe	192	836
Lyr	95	571
Lysing	10	123
Annet	120	861
Sum	8.539	42.850

Kilde: Råfiskstatistikk fra Norges Råfisklag.



Tabell 4.3 Pelagisk fisk som ble ilandført i regionen i 1994.

Kommune	Sild- og brisling		Makrell og lodde	
	Mengde (1000)	Verdi (1000)	Mengde (1000)	Verdi (1000)
Vikna	935	1.675	1	8
Nærøy	79	125	0	0
Leka	75	91	0	0

Kilde: Fangstoversikt fra Fiskeridirektoratet 1994.

4.4 Fiskeflåtens leveringer utenom hjemkommunen.

Fartøys tørrelse	Ant. fart- øyer	Torskearta fisk		Sild og brisling		Annet		Totalt	
		Kvant	Verdi	Kvant	Verdi	Kvant	Verdi	Kvanta	Verdi
0-7,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8-12,9	26	331	2.342	158	136	9	36	498	2.515
13-24,9	17	1.193	8.140	2.617	2.265	130	355	3.940	10.761
25-39,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	43	1.524	10.482	2.775	2.401	130	391	4.438	13.276

Tabellen viser leveringer av bunnfisk og pelagisk fisk utenfor hjemkommunen/regionen.

Fig. 4.2 viser en sammenligning mellom kvanta levert i hjemkommunen i forhold til fiske i andre regioner:

Fig 4.2 Bunnfisk og pelagisk fisk levert borte og hjemme.

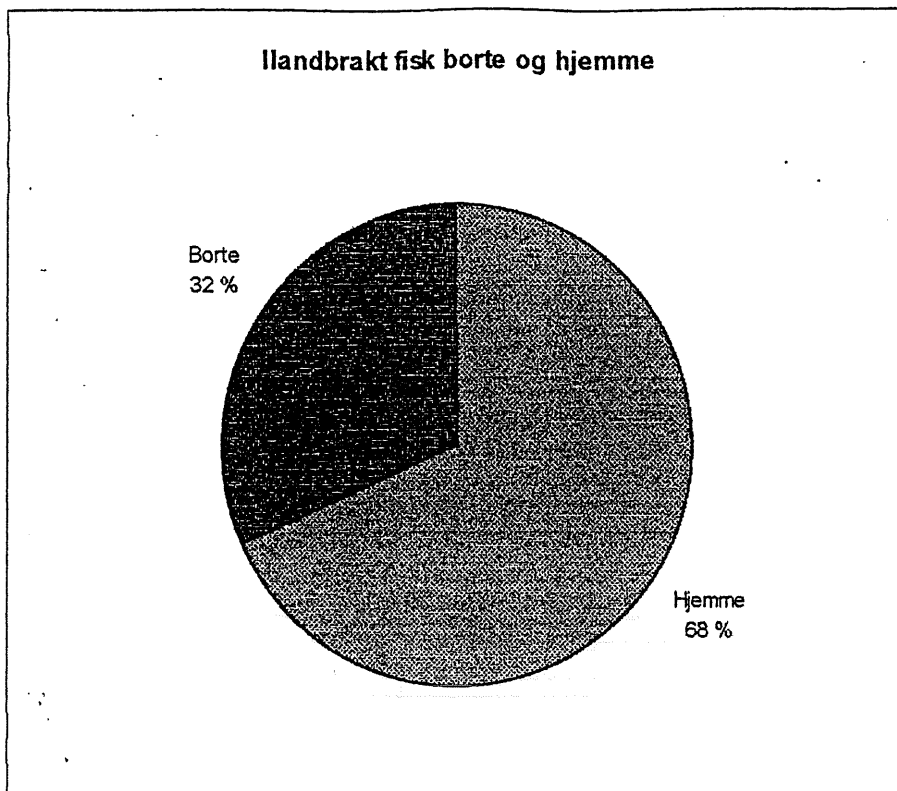


Fig. 4.2

Kilde: Oppgaver fra Fiskeridirektoratet, Bergen.

Tabell 4.4 viser de leveringer av fisk og sild m.m. som fartøy fra Vikna, Nærøy og Leka har levert andre steder i landet. Etter min mening gir dette et godt bilde av hvilken verdiskapning fiskeflåten i regionen representerer, uansett hvor fisket foregår og landinger skjer.

5. FISKEOPPDRETT / AKVAKULTUR.

5.1 Lakseoppdrett

Antall laksekonsesjoner i Ytre-Namdalen var i 1994 på 32 stk. Nærøy kommune er den største oppdrettskommunen i Nord-Trøndelag og Vikna den nest største med henholdsvis 15 og 10 laksekonsesjoner. Leka kommune innehar 7 konsesjoner.

I tabell 5.1 er oversikt over antall anlegg og produksjonsvolum fordelt kommunevis:

Tabell 5.1 Antall oppdrettsanlegg for laks og ørret og prod.vol.

Kommune	Antall 1993	Antall 1994	Volum (m ³) 1993	Volum (m ³) 1994
Vikna	10	10	120.000	120.000
Nærøy	15	15	172.000	176.000
Leka	7	7	84.000	84.000
Sum	32	32	376.000	380.000

Oppdrettsvolumet har økt med 4.000 m³ p.g.a. utvidelser i eksisterende anlegg. Alle de kommersielle anleggene har nå 12.000 m³. Av de 32 konsesjonene i distriktet er det en undervisningskonsesjon (Val Landbruksskole - 12000 m³) og en stamfiskkonsesjon (8.000 m³) i Nærøy kommune.

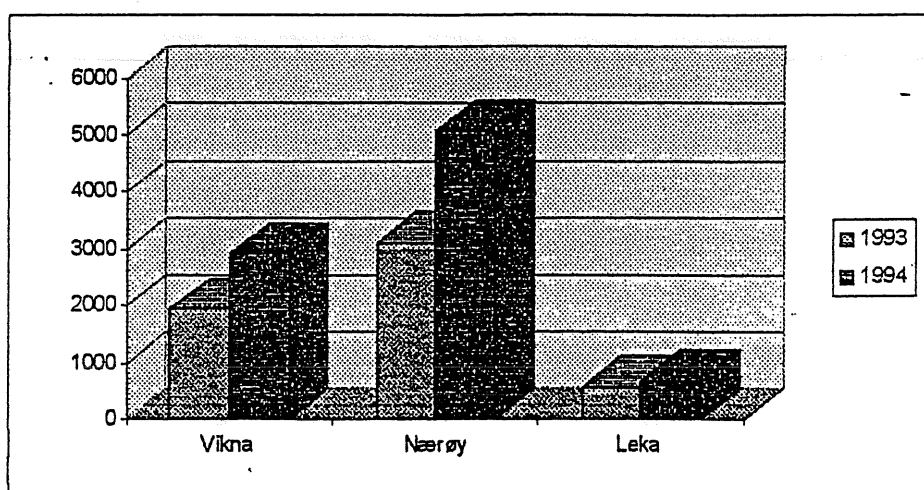
Det var 4 konsesjoner som ikke var i drift i 1994. Leka kommune ble hardest rammet, da kun 3 av 7 anlegg satte ut smolt i 1994.

Produksjonen av laks økte sterkt i Nærøy og Vikna fra 93 til 94. I Leka kommune stabiliserte produksjonen seg, men den vil sannsynlig øke fra 95 da alle anleggene i kommunen kom i drift. Salget av laks fra Ytre-Namdalen økte med 3000 tonn (rund vekt) - verdi 88 mill. kroner (+ 55 %) fra 93 til 94.

Tabell 5.2 Salg av laks i 1993 og 1994 i Nærøy, Vikna og Leka.

Kommune	Salg (tonn)		Førstehandsverdi (mill. kr.)	
	1993	1994	1993	1994
Vikna	1.923	2.910	54.3	80.7
Nærøy	3.100	5.057	88.7	147.3
Leka	564	677	17.0	20.3
Sum	5.587	8.644	160.0	248.3

Fig. 5.1 Grafisk oversikt over lakseproduksjonen i distriktet.



Den store økningen i produksjonen i Nærøy og Vikna var en følge av bedre utnyttelse av konsesjonsvolumet og en effektiv produksjon av laks. I de siste åra har det nesten ikke vært dødlighet pga. sykdom og svinnet er redusert til et minimum. Smoltkvalitet, vaksinasjonsstatus, bedret forkvalitet og gode oppdrettslokaliteter har ført til et sterkt bedret resultat for næringa.

Lønnsomheten i laksenæringa var svært god i 94. Prisene holdt et akseptabelt nivå gjennom hele året og driftskostnadene gikk fortsatt ned. 1994 ble et toppår når det gjelder lønnsomhet spesielt pga. den store økningen i salget, og flere av oppdrettsbedriftene var betydelige skatteyttere til sine kommuner.

Oppdrettsbedriftene i Ytre-Namdalen disponerer fra 1 til 4 konsesjoner og de fleste bedriftene er familieaksjeselskap. Den sterke konsentrasjonen av eierforholdet i oppdrettsnæringa som har skjedd i resten av Nord-Trøndelag og i Sør-Trøndelag har det ikke vært grunnlag for i Nærøy, Vikna og Leka.

Distriktets oppdrettsbedrifter har i løpet av 94 styrket nettverksbyggingen og samarbeidet på salg og innkjøpssiden. Stort sett alle matfiskprodusenter er nå knyttet til samarbeidskonstellasjoner/nettverk innen salg/eksport, settefiskproduksjon og slakting/videreforedling av laks. Dette ser ut til å ha styrket bedriftene på kort og lang sikt, og lagt grunnlaget for langsiktige leveringsavtaler av fersk og frossen laks til Europa og Asia.

Videreforedling av laks er fortsatt svært lav i Ytre-Namdalen. Nærmere 100% av laksen eksporteres som fersk og iset i kasser med vekt rundt 25 kg.

I 1994 ble det fra Ytre-Namdalen kun videreforedlet ca.100 tonn røykalaks til en verdi av 9 mill. kroner (fordelt med 50% i Vikna og Nærøy). Produksjon og salg av laksefile ser ut til å være økende og vil få stor betydning for sysselsettingen i foredlingsbedriftene i 1995. I Abelvær ble det i 1994 startet opp med produksjon av laksehermetikk i bedriften Brandtzæg Canning. Laksefileen blir levert gjennom Namdal Salmon og pakket/hermetisert hos B.C. Forventningene til lakseproduktet fra Abelvær er store, og ved full produksjon vil bedriften gi oppdrettsnæringa i distriktet flere bein å stå på.

Det er kun 2 settefiskanlegg i distriktet - begge i Nærøy kommune.

Det produseres omkring 1,3 mill smolt årlig og 1 mill. av disse selges utenfor Nord-Trøndelag.

Sysselsettingen i matfisk-/settefiskproduksjonen og slakting av laks har gått opp fra 1993 til 1994 (se kapittel 2. Sysselsetting). Årsaken til dette er at flere konsesjoner har kommet i drift og at slaktingen av laks har økt betydelig det siste året.

5.3 Andre former for oppdrett.

Interessen for oppdrett av torsk og skjell er fortsatt liten. Det er nå kun 4 aktive skjellkonsesjoner i Vikna kommune. I Vikna er det imidlertid planer om en større satsing på blåskjell mot 1996 dersom konsesjonsbehandlingen går i orden. Det er også interesse for å prøve ut bunnkultur av Kamskjell. Potensielle dyrkere er organisert i et bedriftsutviklingsprosjekt som dekker hele kysten fra Rogaland til Nord-Trøndelag.

I Nærøy og Leka er det ingen som dyrker blåskjell, østers eller kamskjell.

Det har vært noe større interesse for kveite til matfiskproduksjon. Utviklingen av kveiteoppdrett har foreløpig vært hindret av en sikker tilgang på yngel/settefisk. Mulighetene for kveiteoppdrett i distriktet kan bli en realitet gjennom økt produksjon av kveiteyngel.

I Vikna kommune ligger ett av de få anleggene for kveiteyngelproduksjon her i landet. Norwegian Halibut AS har anlegg for stamfisk, klekkeri med siloer og oppføringskar utendørs for naturlig plankton. Bedriften er også sentral i Havbeiteprosjektet for torsk i Nord-Trøndelag (PUSH).

Det er gjennom PUSH blitt satt ut noe under 40.000 merka torsk yngel i Vikna og Nærøy, og for 1993/94 er det 40.000 nye torsk som er satt ut. Det er også gjort forsøk med et mindre utsett av merka piggvar som er produsert i anlegget.

Det landsomfattende havbeiteprosjektet - PUSH - program for utvikling og stimulering av havbeite - sin målsetting er:

- * undersøke muligheten for kulturbetinget fiske i Ytre Namdal.
- * undersøke vekst, vandring, overlevingsprosent av oppdrettet yngel i Vikna og Nærøy.

5.4 Miljøstatus i oppdrettsnæringen.

Næringen i distriktet hadde en positiv utvikling i 1994. Lønnsomheten var økende og de fleste anleggene har skaffet seg moderne produksjonsutstyr.

Alle anleggene utarbeidet driftsplaner der generasjonsadskillelse og nye strømrrike lokaliteter var viktige faktorer for forbedret drift. All utsatt smolt hadde god vaksinasjonsstatus. Lakselusa ble holdt effektivt i sjakk v.h.a. hydrogenperoksyd. Dette er et nytt og miljømessig ufarlig stoff og det har tatt mye over for insektsmiddelet Nuvan. Reduksjonen i bruken av Nuvan har vært over 90% de siste åra.

Et annet svært positivt resultat er den store reduksjonen i bruken av antibiotika i sykdomsbehandlingen av laks. Fra 91 til 92 ble bruken redusert med 25% og fra 92 til 93 med hele 98%. I 1994 ble det ikke brukt antibiotika i lakseoppdrett i Ytre-Namdalen. Dette er svært positivt da en av målsettingene i helsearbeidet i oppdrettsnæringa er oppfylt.

Det ble i 92 startet prøvafiske etter leppefisk. Leppefisker er en gruppe fisker som har vist seg effektive til å beite lakselus av oppdrettslaksen. Resultatene av prøvafisken viste brukbare forekomster i enkelte områder i Nærøy og Vikna. I 1993 ble Leka kommune kartlagt. I 1994 ble leppefisken et viktig supplement til andre stoffer i kampen mot lakselus også i Ytre Namdal. Næringa i distriktet tar lakselusproblemene svært alvorlig og høsten 1994 ble det meste av laksen avluset før vinteren. Dette vil ha en gunstig effekt på lusmengden våren og sommeren 1995.

Den omstruktureringen og nysatsningen som har skjedd i oppdrettsnæringen Ytre-Namdal de siste åra, har gitt en solid basis for gode og lønnsomme bedrifter og sikre arbeidsplasser i åra framover.

6. LÅNE - OG FINANSIERINGSKILDER.

6.1 Statens Fiskarbank - lån.

Beløp i kroner.

Kommune	Søknad om lån	Innvilget lån
Vikna	4.996.000	4.996.000
Nærøy	250.000	250.000
Leka	0	0
Sum	4.996.250	4.996.250

Kilde: Statens Fiskarbank.

6.2 Statens Fiskarbank - kontraheringstilskudd.

Kommune	Søknad om kontraktssum	Innvilget kontraktssum
Vikna	7.850.000	7.300.000
Nærøy	250.000	250.000
Leka	0	0
Totalt	8.100.000	8.100.000

Kilde: Statens Fiskarbank.

6.3 Statens Fiskarbank - miljøtilskudd.

Kommune	Omsøkt beløp	Innvilget beløp
Vikna	20.700	20.700
Nærøy	0	0
Leka	0	0
Totalt	20.700	20.700

Det var ikke stilt midler til rådighet for kondemnering og følgelig heller ingen søknader.

6.4 Lån til fiskerinæringen fra Nord-Trøndelag fylke.

Kommune	Fiske/fangst	Akvakultur	Fiskeindustri
Vikna	397.500	656.000	3.262.000
Nærøy	65.500	1.115.000	1.153.000
Leka	0	0	0
Sum	463.000	1.771.000	4.415.000

Kilde: Nord-Trøndelag fylke og kommunene.

Det har vært en nedgang i størrelsen på innvilget lånebeløp for hele regionen fra Statens Fiskarbank, på knapt kr. 800.000. Det har vært kun en nykontrahering av fiskebåt i 1993.

7. HAVNEUTBYGGING.

7.1 Havneutbygging.

Høsten 1992 ble det foretatt prioritering av fiskeri---havneutbygging i fylket.

Slik prioritering ble foretatt:

1. Måneset
2. Flerengstrand
3. Abelvær
4. Ramstadlandet
5. Nord-Statland

Etter at havneutbyggingen på Måneset ble ferdig høsten 1993, ble det satt igang bygging av ny havn på Flerengstranda. Denne utbyggingen ble ferdig senhøsten 1994. Planlagt oppstart for havneutbygging i Abelvær ble satt til juni 1995.

7.2 Bygging av fiskerikaier.

Det ble registrert slike behov for bygging av fiskerikaier i regionen:

1. Sammenbygging av pirene ved den vestre moloen i fiskerihavna i Rørvik.
2. Bygging av fiskerikai på Skei i Leka kommune.
3. Bygging av fiskerikai i Kolvereidvågen.

8. SAMMENDRAG.

For første gang på flere år har det vært en nedgang i antall fiskere i Vikna. Antallet har gått tilbake med 10 personer på blad B, mens antallet på blad A har holdt seg uforandret.

Dette kan skyldes at flere er strøket fra blad B etter at premiebetalingen til fiskerpensjonen ble samordnet med manntallsbehandlingen. De som ikke har betalt premien, blir automatisk strøket av fiskermanntallet, etter tilsendt oversikt fra trygdekontorene.

Gjennomsnittsalderen for fiskere på blad B i Vikna ligger på 37 år.

I Nærøy har det vært en nedgang på 4 manntallsførte fiskere på blad B mens status på blad A er uforandret. Gjennomsnittsalderen for fiskere på blad B i Nærøy ligger på 38 år.

I Leka kommune er antall manntallsførte fiskere økt med 3 personer på blad B og 2 personer på blad A. Gjennomsnittsalderen for fiskere på blad B i Leka ligger på 39 år.

Gjennomsnittsalderen for fiskerne holder seg fortsatt lav, noe som tyder på at rekrutteringen til yrket er relativt god.

Totalt for hele regionen har det vært en nedgang på 11 personer som har arbeidet i mottaks- og foredlingsleddet i fiskeindustrien.

Antall sysselsatte innen skips- og verkstedsindustrien har økt med 34 personer i 1994 og det synes som det er stor beskjeftigelse ved de fleste verkstedene i regionen.

Også i redskapsindustrien har antall ansatte økt som følge av økt ordremengde.

Sysselsettingen innen oppdrettsnæringen Vikna fra 1993 til 1994 har økt med 5 personer, for Nærøy med 13

personer og for Leka har antall sysselsatte økt med 2 personer i meldingsåret. Denne delen av næringen har hatt en lovende oppgang og sysselsettingen vokser igjen.

I forbindelse med sysselsettingen i fiskeri- og havbruksnæringen, er det verd å nevne at det skapes rundt 3 - 4 lokale arbeidsplassene for hver arbeidsplass i disse eksportnæringene. Det tenkes her på avledet virksomhet.

I Vikna har antallet merkeregistrerte fiskebåter økt med 9 fartøyer, i Nærøy har antallet båter sunket med 18 farkoster, mens det i Leka har vært en reduksjon på 10 fartøy i merkeregisteret.

Kvantumet ilandbrakt bunnfisk har økt med 288 tonn mens førstehåndsverdien har sunket med vel 4,5 mill kr. fra foregående år.

Kvantum pelagisk fisk som sild og brisling er bortimot halvert fra året før. Lodde og makrell representerer en dramatisk nedgang og totalkvantumet i 1994 lå på 1 tonn. Årsaken til denne dramatiske nedgangen er ukjent.

Oppdrettsvolumet har økt totalt i regionen. Denne økningen kom i Nærøy kommune. Økningen skyldes en volumsutvidelse i en konsesjon.

Produksjonen av oppdrettslaks har økt i alle tre kommunene. I Vikna var det en økning på 987 tonn, i Nærøy 1.957 tonn og Leka 113 tonn. Førstehåndsverdien økte med 26,4 mill. kr. i Vikna, 58,6 mill. kr. i Nærøy og 3,3 mill. kroner i Leka kommune.

Produksjonskostnadene har fortsatt å synke og lønnsomheten har bedret seg ytterligere i forhold til 1993.

I 1994 ble det kontrahert en ny fiskebåt på 13 meter i Vikna og to nybygg i Nærøy på 10,6 meter. Ved båtbyggeriene i regionen opplyses det om god ordretilgang.

Fiskerinæringen i regionen har styrket sin stilling sett i forhold til flere andre områder langs kysten.

Dette skyldes etter min mening at fisketilvirkerne har en allsidig produksjon, som gjør det mulig med forholdsvis rask omlegging av produksjonsopplegget. Dette gir fiskerne muligheter til å legge om sin drift, vel vitende om at de får omsatt sine fangster. Fisketilvirkerne har m.a.o. flere ben å stå på og dette gjør dem mindre sårbare når det eventuelt blir svikt i fisket på enkelte fiskeslag.

Samlet gir fiskeri- og oppdrettsnæringen et godt grunnlag for en livskraftig kystnæring som har framtiden foran seg.

Rørvik, den 31. oktober 1995

Knut Føre